

стали важливим механізмом залучення міжнародних пожертв, що допомагає залучати благодійними фондами для гуманітарних та військових цілей.

Проте, незважаючи на численні переваги, використання криптовалют супроводжується серйозними ризиками. Волатильність ринку, можливість шахрайства та відмивання коштів, а також загроза кібератак ставлять під сумнів стабільність і безпеку цього фінансового інструменту. Разом з цим, країна-агресор може використовувати криптовалюти для обходу санкцій, що підсилює необхідність вжиття заходів щодо регулювання та контролю криптовалютного ринку. Системний підхід до інтеграції криптовалют у фінансову структуру країни дозволить Україні не лише впоратись з викликами воєнного часу, але й закласти основи для подальшого розвитку цифрової економіки в післявоєнний період.

Список використаних джерел

1. Cryptocurrency. *Cambridge Dictionary | English Dictionary, Translations & Thesaurus*. URL: <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/cryptocurrency>(date of access: 30.10.2024).
2. Chainalysis: The 2023 Global Crypto Adoption Index. *Chainalysis*. URL: <https://www.chainalysis.com/blog/2023-global-crypto-adoption-index/>(date of access: 30.10.2024).
3. 2024 global crypto adoption index - chainalysis. *Chainalysis*. URL: <https://www.chainalysis.com/blog/2024-global-crypto-adoption-index/>(date of access: 30.10.2024).
4. Про віртуальні активи. *Офіційний вебпортал парламенту України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2074-20#Text>(дата звернення: 30.10.2024).
5. Офіційні криптогаманці, куди можна переказати гроші для армії України. *Міністерство цифрової трансформації України*. URL: <https://thedigital.gov.ua/news/ofitsiyni-kriptogamantsi-kudi-mozhna-perekazati-groshi-dlya-armii-ukraini>(дата звернення: 30.10.2024).
6. Благодійні (волонтерські) фонди та віртуальні активи в умовах війни: вітчизняний та зарубіжний досвід | НААУ. *НААУ*. URL: <https://unba.org.ua/publications/9356-blagodijni-volonters-ki-fondi-ta-virtual-ni-aktivi-v-umovah-vijni-vitchiznyanij-ta-zarubizhnij-dosvid.html>(дата звернення: 30.10.2024).
7. Стейблкоїни: все, що вам потрібно знати про криптовалютний аналог «справжніх» грошей. *Мінфін - все про фінанси: новини, курси валют, банки*. URL: <https://minfin.com.ua/ua/crypto/articles/steyblkoyini-vse-scho-vam-potribno-znati-pro-kriptovalyutniy-analog-spravzhnih-groshey/>(дата звернення: 30.10.2024).
8. Ринок криптовалютних активів під час війни: трансформації та перспективи для України. Мережа захисту національних інтересів «ANTS» (табл. 2). URL: <https://ants.org.ua/wp-content/uploads/2024/10/rynok-kryptovalyutnyh-aktyviv-pid-chas-vijny.pdf> (дата звернення: 30.10.2024).
9. Що таке криптовалюта: види, чому їх багато, нюанси. *Mind*. URL: <https://mind.ua/publications/amp/20277212-shcho-take-kriptoalyuta-vidi-chomu-yih-bagato-nyuansi> (дата звернення: 31.10.2024).

Бугрова О.О.

Національний університет «Києво-Могилянська академія»,
к.е.н., доц., доцентка кафедри економічної теорії

ПРИНЦИПИ ФОРМУВАННЯ КАМПУСУ УНІВЕРСИТЕТУ В КОНТЕКСТІ МОТИВАЦІЇ ДО НАВЧАННЯ І РОБОТИ

В сучасних умовах кожен заклад вищої освіти намагається відповідати високим стандартам. Одним з актуальних напрямків розвитку ВНЗ є створення креативного робочого середовища, що формується, зокрема, на основі сучасної моделі організації кампусів. Університет має бути дружнім і комфортним місцем для роботи та навчання як студентів, так і всіх співробітників, що стимулює творчість і спільну діяльність, мотивує до максимальних зусиль.

Наука і краща практика приділяє увагу дослідженням корпоративного дизайну, культурних

цінностей та організаційного духу, ідентифікації внутрішніх зацікавлених сторін з освітньою організацією [1]. Важливим питанням є вплив моделі управління освітнім простором на досягнення найкращих результатів, зокрема шляхом створення умов задоволеності та добробуту [2].

Досліджуючи, які приміщення має містити сучасний університет, можна виокремити наступні: навчальні приміщення, кабінети та приміщення для співробітників, коридори, простори для відпочинку, робочі простори, кафе та їдальні, бібліотеки, творчі студії, спортивні зони, приміщення гуртожитків, допоміжні приміщення, укриття тощо.

Визначимо принципи, що можуть бути покладені в основу формування університетського кампусу, атмосфера якого сприяє розвитку особистості та професійному зростанню. Перше – це *багатофункціональність навчального середовища*, що має містити різні простори для групової та індивідуальної роботи, бути орієнтованим на різні стилі навчання, містити елементи інклюзивності, підтримувати відчуття залученості у навчальний процес і приналежності до університетської спільноти. Кампус має містити достатню кількість багатофункціональних зон. Наприклад, бібліотека може бути з просторами для роботи, зустрічей, перегляду фільмів, кухнею і зручними для навчання та відпочинку зонами [3].

Навчальні приміщення мають бути різних розмірів, відрізнятися оздобленням та призначенням, наприклад: великі аудиторії-амфітеатри для значної кількості слухачів; лабораторії зі спеціальним обладнанням; комп'ютерні класи; лекційні аудиторії, не прив'язані до конкретного предмету чи дисципліни через обладнання чи конфігурацію простору; аудиторії для занять з можливістю переставити столи та стільці; кімнати для активного навчання / командної роботи з круглими столами; приміщення для активного навчання з меблями, які забезпечують гнучкий перехід між індивідуальною та груповою роботою; кімнати для навчання в малих групах, де студенти сідають один навпроти одного для участі в обговоренні; кімнати, що використовуються для навчання у зручний час і не обмежуються розкладом, певним предметом чи наявним обладнанням тощо [4].

Другим принципом можна запропонувати *візуальну привабливість*, що має забезпечити відчуття зв'язку з академічними цінностями, сприяти творчості та надихати до роботи. Це можуть бути історичні пам'ятки, символіка університету, витвори мистецтва, дизайн простору з акцентом на освітлення, озеленення та екологічність. Таке середовище може сприяти покращенню настрою, зменшенню стресу, швидшій зосередженості.

Наступним принципом є *оздоровчо-культурний*. Це зони та приміщення для проведення культурних заходів, клубів та гуртків, демонстрації робіт студентів і викладачів, фізичної активності, релаксації та підтримки психічного здоров'я, що сприяють активному життю спільноти університету.

Важливим елементом є особистісна і соціальна підтримка студентів та співробітників. Сюди можна віднести впровадження програм адаптації для нових студентів, зокрема іноземних. Студенти мають бути ознайомлені із культурою університету та особливостями навчання, знати національні традиції, правила етикету і комунікації з викладачами тощо. Також це наявність зон психологічної підтримки та розвитку. Наприклад, на основі спеціальних центрів, таких як *Sopernican Integration Centre* [5], де студенти й співробітники можуть отримати психологічну допомогу, відпочити, долучитися до тренінгів і майстер-класів. Такі центри спрямовані на збереження ментального здоров'я, покращення якості життя та особистісний розвиток, що допомагає знаходити баланс між навчанням, роботою і особистим життям. Вони пропонують різноманітні зони для релаксації, культурних та соціальних заходів, приміщення де можна відпочити, попрацювати на свіжому повітрі, відвідати психологічні тренінги.

Четверте – це *доступність*. Студенти повинні мати доступ до навчальних ресурсів, бібліотеки, необхідних приміщень, паркінгу, мати можливість поїсти, випити каву/чай та відпочити. Важливо мати надійний Wi-Fi та інфраструктуру, що дозволить студентам і персоналу постійно залишатися на зв'язку і виконувати свої задачі. Це має залучати студентів і персонал проводити свій час саме на теренах університетського кампусу, формувати атмосферу співробітництва.

П'ятий принцип – *інтеграційний*. Застосування таких сучасних підходів як, наприклад, Integrated Project Delivery (IPD) та Building Information Modeling (BIM) може оптимізувати проєктування, будівництво та експлуатацію університетських кампусів таким чином, щоб покращити співпрацю, ефективність і адаптивність приміщень, врахувати інтереси усіх зацікавлених сторін. Використання IPD і BIM разом дозволить університетам будувати кампуси, які є не лише економічно ефективними, але й багатофункціональними та адаптованими до потреб користувачів.

Використовуючи IPD можна залучати викладачів, студентів, керівництво, державні установи та містобудівні організації, щоб переконатися, що кампус відповідає як поточним, так і очікуваним потребам. Такий підхід допоможе сформувати цілісні багатоцільові простори, адаптовані до академічних і соціальних потреб з урахуванням наявних можливостей. За допомогою IPD, служби університету зможуть координувати роботу з командами проєктувальників та дизайнерів для планування приміщень або зон для студентів і співробітників, врахувати особливі потреби.

BIM моделювання допоможе у плануванні та візуалізації просторів кампусу, оптимізувати і адаптувати будівельні й дизайнерські рішення. BIM дозволяє, зокрема, визначитись з найбільш доцільними елементами енергоспоживання, що може сприяти зниженню довгострокових операційних витрат, формуванню екологічно свідомого кампусу. До того ж BIM зберігає значний набір даних, що дозволяє підтримувати технічне обслуговування та управління об'єктами протягом їх життєвого циклу.

Таким чином, при організації кампусу університету варто звернути увагу на місце його розташування, архітектуру будівель, вхідну групу, інтер'єр приміщень, просторовий комфорт, розміри приміщень, достатність освітлення, рівень шуму, температурний режим, безпеку, естетику та ергономічність, функціональність приміщень, стиль та кольорову гаму, якісні та екологічні матеріали тощо [1].

При проєктуванні університетського кампусу слід використовувати цілісний підхід, що спрямований на інтеграцію академічної, соціальної складової та системи підтримки психічного здоров'я. Це сприятиме підвищенню мотивації, продуктивності та добробуту студентів і співробітників. Створюючи доступні, інклюзивні та надихаючі простори, які задовольняють різноманітні потреби, на основі запропонованих принципів, кампус буде місцем, що сприятиме не лише академічному зростанню, але й особистісному розвитку та соціальній взаємодії, сталій підтримці корпоративних цінностей.

Список використаних джерел

1. Foroudi, M. M., Balmer, J. M. T., Chen, W., Foroudi, P., & Patsala, P. (2020). Explicating place identity attitudes, place architecture attitudes, and identification triad theory. *Journal of Business Research*, 109, 321–336. <https://doi.org/10.1016/j.jbusres.2019.12.010>
2. Knight, C., & Haslam, S. A. (2010). Your Place or Mine? Organizational Identification and Comfort as Mediators of Relationships Between the Managerial Control of Workspace and Employees' Satisfaction and Well-being. *British Journal of Management*, 21(3), 717–735. <https://doi.org/10.1111/j.1467-8551.2009.00683.x>
3. Nicolaus Copernicus University Library. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.bu.umk.pl/web/eng>
4. Classroom Scheduling. Types of University Classrooms. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://classrooms.uiowa.edu/classroom-scheduling/types-university-classrooms>
5. Copernican Integration Centre. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://koi.umk.pl/pages/home/?lang=en>

Галецька Т. І.

Національний університет «Острозька академія»,
к.е.н, доц., доцентка кафедри економічної теорії, менеджменту і маркетингу

Топішко Н. П.